

Opdateret udgave som vedtaget på Årsmødet 9. maj 2018

A. Færgesekretariatets hovedopgaver og projektarbejde **2018/19**

Der er udstukket tre hovedspor for Færgesekretariatets arbejde:

- 1) Fremme af tiltag, der kan optimere og effektivisere selve driften af færrerne,
- 2) Etablering af et godt netværk for erfaringsudveksling og samarbejde medlemskommunerne imellem.
- 3) At "skabe værdi med færrgen". Udover effektivisering mv., er det vigtigt også at skabe fremgang og mere omsætning.

1. NETVÆRK - Etablere emneorienterede netværk for kommunale **administratorer/og overfartsansvarlige samt eksternt**

1.1 Facilitere samarbejdet mellem særlig de kommunale rederrepræsentanter. Konkret at involvere disse, samt overfartslederne m.fl. i arbejdsopgaverne.

1.2 Afholdelse af Temadage mv. Der er afholdt Temadage om færrgeturisme og gennemført Høringer på Christiansborg om færrgetakster og tilskud. Der ses fortsat på muligheden for at afholde en teknisk konference om afløser/standardfærrgekonceptet og nye teknologiske muligheder for færrgesektoren.

1.3 Samtlige overfarter/kommuner er besøgt flere gange og deres ønsker samt udfordringer er blevet drøftet. Der gennemføres løbende medlemsbesøg.

1.4 Sikring af et godt samarbejde med Småøernes Færrgeselskaber, KL og andre relevante interessenter. I forhold til KL er det særlig koordinering, der er opgaven og formanden/sekretariatslederen sikrer dette. Ligeledes koordineres relevante emner nærmere med Småøernes Færrgeselskaber (som der også er indgået en egentlig samarbejdsaftale med), efter behov kvartalsvise møder med KL og løbende kontakt/møder med Økonomi-og indenrigsministeriet, Søfartsstyrelsen og andre myndigheder, Sammenslutningen af Danske Småøer samt med Folketingets ø-udvalg samt ø-ordførere.

2. DRIFT OG ØKONOMI - Fremme omsætning og reducere omkostninger gennem fælles optimering og samarbejde

2.1 Der er fastlagt en række Arbejdsprojekter og status er mere detaljeret beskrevet senere i teksten. Der arbejdes efter retningslinjer udstukket af Styregruppen og der bliver taget særskilt højde for forskellighederne i medlemmernes fartsmønstre mv.

I. Fælles Indkøb

II. Afløserfærge

III. Færgeturisme

IV. Færgepersonale

V. Rammevilkår/Skabe værdi med færgen

VI. Statistik/Fakta

3. LOVGIVNING - Sikre fleksibel lovgivning med relevant dispensationsadgang

3.1 Sikre medlemmerne de rigtige rammevilkår. Finde de gode argumenter til politikerne/beslutningstagerne. Søge foretræde for relevante Folketingsudvalg og Ministre.

3.2 Udfordre Søfartsstyrelsen m.fl. på tilsyn, klassifikation og dispensationer. Løbende opgave; foreløbig er kravene til vinter/sommer passagerantal lempet/justeret, der ses på om certifikater etc. fortsat i indenrigsfarten skal opbevares på færgen, ligesom et udvalg under Søfartsstyrelsen har foreslået en mere færgerettet uddannelse med tilpassede krav til sejladstid. Synsintervaller og tekniske krav til afløserfærgen er emner, som også vil blive berørt.

3.3 Assistere ved udarbejdelse af (fælles) hørings svar og afklare fortolknings spørgsmål i forhold til love samt bekendtgørelser etc.

4. KOMMUNIKATION - Arbejde for positiv kommunikation om ø-færgefarten med et fagpolitisk afsæt

4.1 Basere arbejdet på den vedtagne kommunikationsstrategi. Vort arbejde omtales gennemsnitlig 3-4 gange månedligt i medierne.

4.2 Medlemsbladet Ø-Færgerne udkommer med to årlige udgivelser og udsendes i 600 eksemplarer. Endvidere udsendes såkaldte Formands/Nyhedsbreve i et oplag på 350 kvartalsvis eller efter behov til medlemmer og relevante kommunale beslutningstagere. Der er udarbejdet en lille færgofilm og en turistfremmefilm.

4.3 Hjemmesiden benyttes som udgangspunkt for den mere interne information og erfaringsudveksling. Der ses på udbygning af Færgesekretariatets LinkedIn profil.

5. SEKRETARIATET - Opbygning af en god og fokuseret sekretariatsfunktion

5.1 Assistere kommunerne med oplysninger og rådgivning både generelt samt i forbindelse med konkrete opgaver. Løbende information om nye regler og politiske tiltag samt etablering af kontaktnet for anvendelse/formidling af eventuelle underleverandører eller konsulenter.

5.2 Baseret på erfaringerne fra de konkrete Arbejdsprojekter benyttes ad hoc konsulenter i stedet for mere fastansatte medarbejdere. I alt er en halv snes konsulenter på mere eller mere jævnlig basis tilknyttet Sekretariatet. Den faste stab består af sekretariatslederen og en deltidssekretær.

B. Arbejdet med Projekterne/Indsatsområderne

Udover arbejdet med de overordnede hovedmålsætninger om optimering af sejladsen til de danske øer, netværksetablering mellem kommuner med ø-færger samt visionen om at "skabe værdi med færgen", har medlemskommunerne fastlagt seks indsatsområder, der særlig skal prioriteres - sideløbende med Færgesekretariatets almindelige medlemsservice og rådgivning. Færgesekretariatets Styregruppe fungerer som ansvarlig for Projekterne. En del medlemmer har løbende

medvirket til at udvikle alle disse områder og vi opfordrer derfor medlemmerne til at deltage, når de har tid og mulighed.

I. Projekt Fælles indkøb og stordrift

Opqave: Der er en række områder, hvor samarbejde mellem de 18 kommuner med knap 30 færger kan give synergi og stordriftsfordele. Afdække potentialet og i givet fald facilitere konkrete indkøbsaftaler. Der sigtes mod at have ca. 15 rammeaftaler klar inden næste årsmøde i 2019.

Status: Der er hidtil etableret en halv snes rammeaftaler om alt fra rekruttering, efteruddannelse, søforsikring, skibsmaling, diesel/brændstof, redningsmidler, bookingsystemer til juridisk og teknisk service. Det er den foreløbige vurdering, at der allerede ligger besparelser i størrelsesordenen flere millioner årligt. Vi skal selvsagt videre ad den vej baseret på medlemmernes frivillige tilslutning til de tilbud, som foreligger. Kommunernes Landsforening har samtidig skabt god fokus på området i forbindelse med den budgetvejledning, der udsendes til Rådhusene.

Færgesekretariatets tekniske konsulenter har udarbejdet flere inspirationsrapporter til besparelsesmuligheder på overfarterne, ofte med relativt enkle midler såsom sænkning af temperaturen i maskinrummet, styring af ballastvandsanvendelsen etc. Der er også påbegyndt egentlige energioptimeringsprogrammer, hvor olieforbruget overvåges digitalt under selve sejladsen og Færgesekretariatet er gået med i et EU program; ECOPRODIGI, om optimering via digitalisering. Endvidere ses i en særlig gruppe på introduktion af delvis batteridrift til gavn for både miljø og omkostningsniveau. Der er udarbejdet en særlig dokningsvejledning, som kan benyttes for at få de bedst mulige resultater ved færgernes værftsforhold.

Næste skridt: Der vil mere konkret blive set mere på betalings/bookingløsninger samt på smøreolier samt uniformer og arbejdstøj. Aftaler inden for andre relevante områder vil løbende blive søgt introduceret.

II. Projekt afløser/standardfærg

Opqave: Afløserfærgen står højt på ønskelisten både i de østjyske, sydfynske og sjællandske kommuner. Færgesekretariatet søger at afdække de nærmere behov og mulighederne for afløser/reservefærger, samle interesserede kommuner,

innovations/vækstfonde og staten i et fælles investeringsprojekt samt designe og udvikle et brugbart afløserfærgeprojekt og udbyde dette til konstruktion, herunder løbende at vurdere tiltag omkring miljø/klima samt ny maritim teknologi.

Regeringen har anmodet Færgesekretariatet om en første skitse, senest via den Blå Vækststrategi og der sigtes på at være klar med denne i løbet af 2018.

Status: Der er udviklet et egentligt forslag til en første test-afløserfærge med kapacitet til knap 20 biler og godt 100 passagerer. Oplægget om denne hybrid afløserfærge har været i høring hos medlemmerne og der vil senere blive afholdt en bredt anlagt konference, hvor alle bidragsydere og eksperter kan give deres besyv med. I mellemtiden er der afholdt et særligt fokusmøde med de berørte borgmestre for at sondere, hvor mange der i første omgang går med om bord i projektet. Færgen følger en modulopbygget koncept og kan til sin tid bestilles i den form, som passer bedst til den konkrete overfart. Færgens pris forventes inkl. udvikling og udstyr desværre nu at ligge på over 60 millioner (i forhold til de oprindeligt forventede 40-45), men det forsøges via optimering af finansiering og driftsbudgetter fortsat at finde et dagstal, der gør det attraktivt at leje færgen ind under eksempelvis dokningsperioder mv. Det vurderes sideløbende, hvem som kunne være bedst egnet til at drive færgen i det daglige, da den ikke blot kan indsættes under dokningsperioder, men også ved andre driftsforstyrrelser samt ved kapacitetsmæssige behov på konkrete overfarter måske ikke mindst efter introduktionen af Landevejsprincippet med de lavere billetpriser. Endelig er det tanken, at anvende denne første afløserfærge til forsknings- og udviklingsprojekter omkring eksempelvis letvægtsramper i komposit og drift af såkaldte autonome færger med optimal anvendelse af menneske og teknologi. Når de første erfaringer er på plads, er det på sigt planen, at der kan udvikles et standardkoncept, som ø-færgerne fremover kan baseres på for at opnå de bedst mulige stordriftsfordele. Det er samtidig vigtigt at sikre tilstrækkelig fleksibilitet i forhold til medlemmerne, således at afløser/standardfærgen enten kan fravælges eller tilvælges i en form tilpasset den enkelte kommunes behov.

Næste skridt: Indgå aftaler med de relevante kommuner i forhold til deres behov og ønsker, herunder de tekniske sejlsadsrestriktioner. Afholde en bredt anlagt konference om afløserfærgen og den tilknyttede nye maritime teknologi.

Færdiggøre forhandlingerne med ikke mindst Erhvervsministeriet omkring garantiforholdene, som er helt afgørende for muligheden for at søsætte projektet.

III. Projekt Rekruttering og færgespersonale

Opgave: Rekruttering er et principielt problem for ø-færgerne, der ofte ligger helt sidst i forsyningskæden. Derfor ses der på om særlig færgenavigatørerne skal have deres egen uddannelse målrettet indenrigs færgesfart - og om hele uddannelsesforløbet af søfarende kan indtænke færgerne mere i forløbet. Tidsmæssigt forventes Søfartsstyrelsen at have et udkast til færgerettet uddannelse klar til test/optag i 2019. På sigt skal det endvidere søges at Benchmark overenskomsterne og se på overenskomstforberedelsen sammen med KL.

Status: Rekruttering er næppe den største udfordring lige i øjeblikket, hvor andre dele af skibsfarten må bortrationalisere søfarende. Det er imidlertid vigtigt, at færgerne får det bedst muligt motiverede mandskab og derfor har Færgesekretariatet sammen med Søfartsstyrelsen gennemført et udvalgsarbejde, der skal udvikle en mere færgerettet uddannelse. En af Færgesekretariatets rammeaftaler er indgået med et vikar-og rekrutteringsfirma for at gøre det enklere at skaffe mandskab. Færgesekretariatet understøtter ligeledes efteruddannelse ikke blot sammen med søfartsskoler men også ved særlige fokuserede programmer på rederansvar, sejladsoptimering, batteridrift og venlig kunde/turistbetjening.

Næste skridt: I samarbejde med Søfartsstyrelsen og DTU ses der på projekter om de såkaldte autonome færger, hvor den nyeste teknologi tages i anvendelse. Dette kan også ses i relation til overvejelserne om en ny færgeuddannelse. Både forenkling i forbindelse med Søfartsstyrelsens syn og større fleksibilitet ved anvendelse af de såkaldte vinter/sommertal for passagerer er i en god gænge. Der udbydes en række fokuserede kurser ude hos medlemmerne baseret på konkrete ønsker til områder, hvor en opdatering kunne være formålstjenlig. Endelig at søge indsamlet eventuelle forslag/ønsker i forhold til – ikke den aktuelle overenskomstafslutning, hvor der ikke levedes plads til detaljer – på lidt længere sigt at facilitere eksempelvis den nye færgeuddannelse og praktik mv.

IV. Projekt Markedsføring og turisme

Opgave: "Flere passagerer med færgerne" er den centrale udfordring. I den forbindelse kommer indsatsområdet om at skabe værdi med færgen klart i fokus her. Det er vigtigt at bookingsystemerne virker og/eller det er nemt at købe billet. Kan forskellige turistrelaterede indsatser være med til at gøre færgerejsen til noget særligt?

Status: Der er afholdt Temadage om turismefremme og Høringer på Christiansborg om Landevejsprincippet mv. En af Færgesekretariatets nye visioner er at "skabe værdi med færgen". Optimering og effektivisering af færgedriften har en naturlig grænse og derfor må der også ses på, hvorledes der kan skabes omsætning og merværdi. Mange elementer bl.a. om turismefremme vil indgå i en sådan opgave og derfor er der i første omgang fra et større bruttokatalog udvalgt en håndfuld forslag, som Færgesekretariatet overvejer at gå videre med. Det lille røde ø-pas, som har skabt så stor opmærksomhed omkring det danske ørige er nu trykt i et oplag på over en kvart millioner eksemplarer og også i engelsk og tysksprogede udgaver. Administrationen af ordningen er nu overgivet til Landdistrikternes Fællesråd og Færgesekretariatet fortsætter med at bakke projektet op. Færgesekretariatet støtter også projektet med at udbygge ø-hop mulighederne i det Sydfynske øhav. Turismeindsatsen er også et centralt emne i forbindelse med Færgesekretariatets deltagelse i Folkemøderne på Bornholm. Det sidste Årsmøde som blev afholdt på Christiansborg var ligeledes fokuseret på dette turismeprojekt. Endelig er der produceret en lille ultrakort turismefilm om færgen som viser vej til ø-ferien.

Næste skridt: Påbegynde arbejdet på at analysere hvilke mere konkrete forslag, der kunne ligge i visionen om at skabe værdi med færgen. Dette er et særligt emne for Årsmødet 2018. Undersøge mulighederne for at færgerne (og småøerne) kan deltage i den fælles portal Dansk Ø-ferie eller lignende, herunder fortsat se på om overfarterne kan assisteres med simple/effektive betalings-og bookingsystemer.

V. Projekt Rammevilkår

Opgave: Skabe gode rammevilkår for ø-færgerne i forhold til regler, tilskud og regulering. Overordnet sikre en god "story-telling" om færgerne som kvalitetssøfart. Understøtte en smidig implementering af Godstakstrefusionsordningen samt

Landevejsprincippet. Sikre fleksibilitet i forhold til dispensationer og tekniske regler fra Søfartsstyrelsen. Assistere ved afgivelse af høringsvar til statslige myndigheder.

Status: Der er fortsat stor og positiv politisk opmærksomhed omkring det danske ørige. Godstakstordningen fra 2015 og Landevejsprincippet overordnet set i god udvikling. Færgesekretariatet anerkender, at vi foreløbigt har fået god respons på vore ønsker om at udbrede Landevejsprincippet til vintermånederne, kompensere for eventuelle momsudgifter samt sikre at kommunerne lokalt kan optimere anvendelsen af støtten - og at der nu er iværksat en første evaluering.

Færgesekretariatet vil fortsat arbejde på at sikre, at alle kommuner allerede fra starten kommer med og at det også respekteres, at nogle kommuner allerede tidligere har arbejdet for at holde billetpriserne til øerne på et gunstigt niveau. Der har i den forbindelse været gennemført høringer på Christiansborg, foretræde for Folketingsudvalg samt besøg hos ansvarlige ministre og embedsværket.

Færgesekretariatet udarbejder høringsvar på en lang række områder og søger at få en fornuftig mediedækning i forhold til vor stilling i den maritime og transportpolitiske debat. Også i forhold til politiske beslutningsforslag søger vi at pege på behovet for fleksibilitet og lokal selvbestemmelse under de overordnede rammevilkår og/eller krav som søges vedtaget. I den forbindelse skal det også søges sikret at den nye planlagte havnelovgivning ikke giver besejlingsmæssige restriktioner etc.

Ligeledes er den interne kommunikation mellem medlemskommunerne og alle færgeansvarlige m.fl. søgt styrket gennem både medlems- og nyhedsbreve. Endvidere er der produceret færgefilm og gennemført forskellige efteruddannelseskurser for medlemmerne. Endelig er Færgesekretariatets forslag om afløser/standardfærger, teknologifremme/regelforenkling og færgerettet uddannelse kommet med i regeringens Blå Vækststrategi.

Næste skridt: Der arbejdes særligt på at få opstartet tilskuddene under Landevejsprincippet lidt hurtigere for de kommuner, som - grundet et hidtil lavt billetprisniveau eller den nedre bundgrænse - kun har fået begrænsede tilskud og ikke rigtig har kunnet være med i den indledende og positive proces omkring Landevejsprincippet. Samtidig skal der hele tiden arbejdes på at sikre, at vi til sidst kommer i mål med et fuldt finansieret Landevejsprincip.

VI. Projekt Statistik/fakta

Opgave: Indsamle data, erfaringer med aktuel lovgivning mv. og afdække udgiftsniveauer i dag for at kunne måle eventuelle besparelser/forbedringer i forhold til projekt Fælles Indkøb.

Status: Der er indsamlet en del besejlingstal og økonomiske oplysninger fra medlemskommunerne. Dette materiale vil løbende blive udbygget med analyser af udviklingen på øerne som følge bl.a. af de politiske initiativer omkring støtte til billetpriserne for at vurdere effekten heraf sammen med i øvrigt den generelle turismeindsats i forhold til øerne og de tilknyttede landdistrikter. Der vil således også udover befolkningsudvikling og bosætning blive set på turisme-tal, huspriser, erhvervsaktiviteter, CVR-numre osv. Det har imidlertid vist sig endog meget vanskeligt at finde afgrænsede og opdaterede tal om udviklingen på øerne; et forhold som Økonomi-og indenrigsministeriet også måtte konstatere i forbindelse med deres fakta indsamling til evaluering af Landevejsprincippet og Godstakstordningen. Færgesekretariatet har derfor igangsat en række særlige konsulent og gallupundersøgelser samt søgt etableret et egentligt Ø-panel, der forhåbentlig kunne fungere som en slags barometer for udviklingen på øerne.

Næste skridt: Der vil løbende blive set på mulighederne for at finde fakta, som understøtter de rammevilkår sektoren gives. Lidt afhængig af resultatet af ministeriets første evalueringsrunde vil der sideløbende blive set på mulighederne for nærmere at analysere de samlede effekter af særlig Landevejsprincippet.

Rev. 09/5/2018